

Следът сръбското отстъпление отъ Косово поле към южно Маджарско, напуснатите отъ тъхъ мъста били заети отъ албанци, които постепенно достигнали до Морава.

Приблизително към XVI в. се отнася заселването съ туркестански юруци и съ турски коняри на южните части отъ Тракия и Македония, а главно Мъгленъ. Мъстните българи и ромъни, за да избегнат нападенията на тези си неканени гости, често приемали мохамеданството.

Въ миналото столѣтие, разказва се, балканските области *Тозлука* и *Герлово* (по тур. Карлова, 45 села) били заселени съ турски колонисти отъ Азия. Единственото оцелѣло българско село въ Герлово — *Върбица* било резиденция на татарските султани, които се преселили заедно съ много свои сънародници (въ 1770 г. били до 20,000) отъ Кримъ въ Турция. Други татарски султани, които заели въ скоро време видни места между турското феодално дворянство, живѣели въ Фундукли при Ямболъ и въ Шехлари при Карнобатъ; единъ отъ тъхъ живѣель въ Куруджи при Нова Загора дори въ 1875 г. и направилъ голѣмъ шумъ поради варварското измъчване на българските селяни. Това не сжъ първите татари въ Турция. Още въ 1485 г. Баязидъ II бѣ основалъ татарския градъ Татаръ-Пазарджикъ за отбрана на съседните проходи. Българите почнали да се заселватъ въ този градъ (презъ 1587 г. само 30 души) едва тогава, когато чума изтрѣбила по-голѣмата част отъ татарите и турцитѣ⁵⁶. Сѫщото явление имаме и въ Нишъ, Пловдивъ и Одринъ, въ които презъ XVI вѣкъ живѣели само по нѣколко стотинъ християни.